

Szendi Gábor

Áthidalhatatlan szakadék a hivatalos ajánlások és a tudomány között

„Kevesebb ajánlásra és több információra
volna szükség.”

Gerald Raeven

Egészségkárosító egészségvédelem

A közegészségügyi ajánlások célja a népesség egészségének jobbítása volna, következménye viszont a népesség súlyos egészségromlása.

A különféle ajánlások tudományos megalapozottság nélkül népesség szintű ajánlásokat fogalmazznak meg.

Elég a Nap kerülésére, a koleszterinszint csökkentésére, a szénhidrátfogyasztás serkentésére, a vitaminbevitel alacsony szinten tartására, a növényi olajok preferálására, vagy a legutóbbi, a glutén 4 és 6 hónapos kor közötti bevezetésének ajánlására gondolnunk.

D vitamin

Az OÉTI honlapján olvasható a hivatalos ajánlás:

18 éves korig napi 10 mikrogramm (400 NE) D3

Felnőtteknek 5 mikrogramm (200 NE)

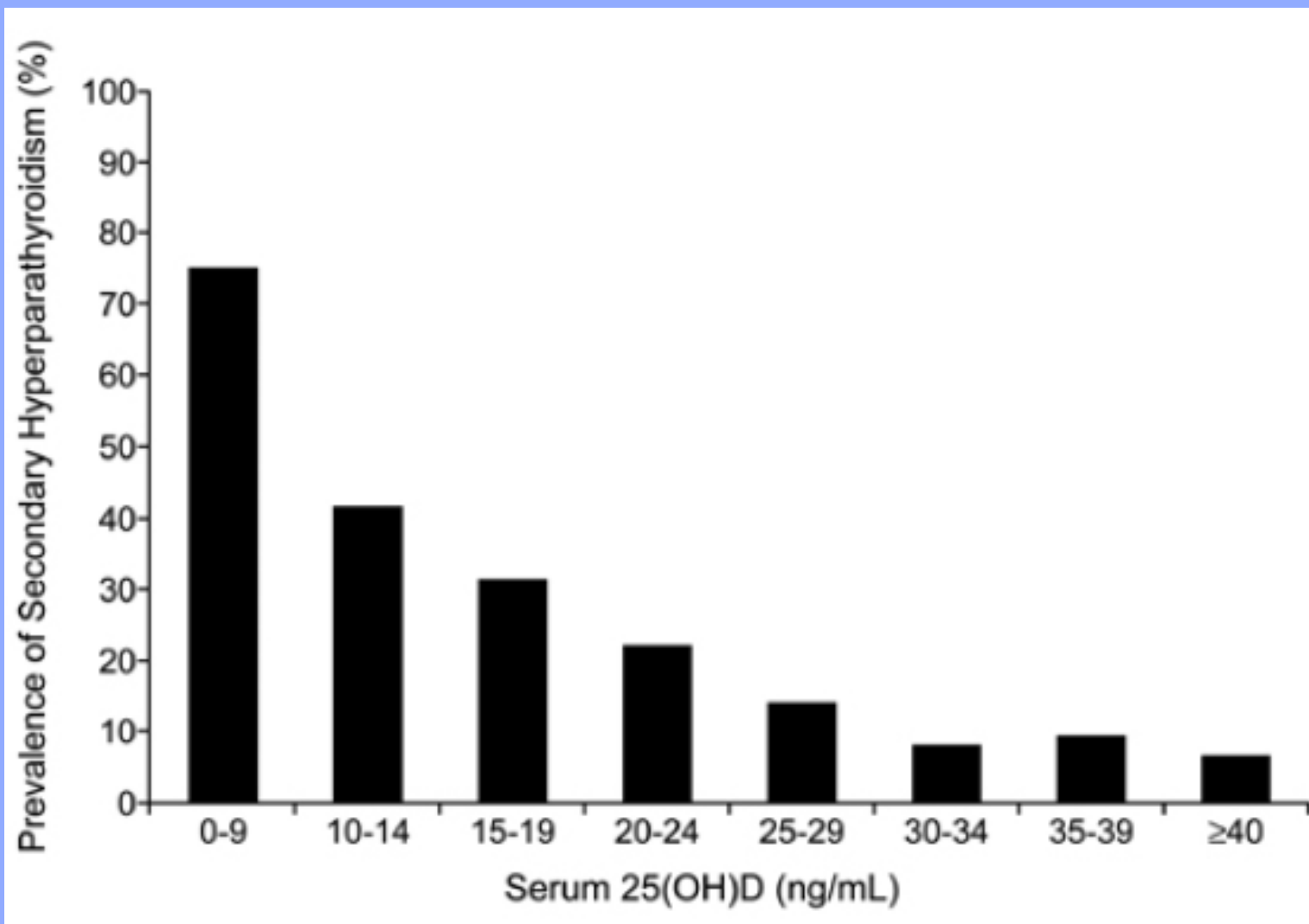
D vitamin

Az ember az evolúció során folyamatosan napon volt. A mediterrán és trópusi vidékeken az emberek D vitamin vérszintje 54 és 90 ng/ml között van. Ezt tekintjük normál vérszintnek.

Az emberek ilyen vidékeken naponta 10-15 000 NE D vitamint szintetizálnak.

D vitaminhiányról akkor beszélünk, ha a vérszint 10-15 ng/ml alatt van. Ekkor már mellékpajzsmirigy-túlműködés és csontvesztés lép fel.

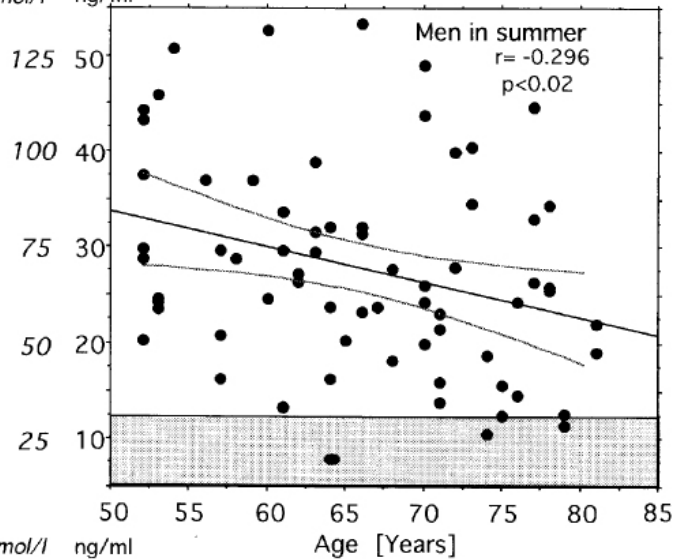
Minimális D vitamin szükséglet

D vitaminszint Közép-Európában

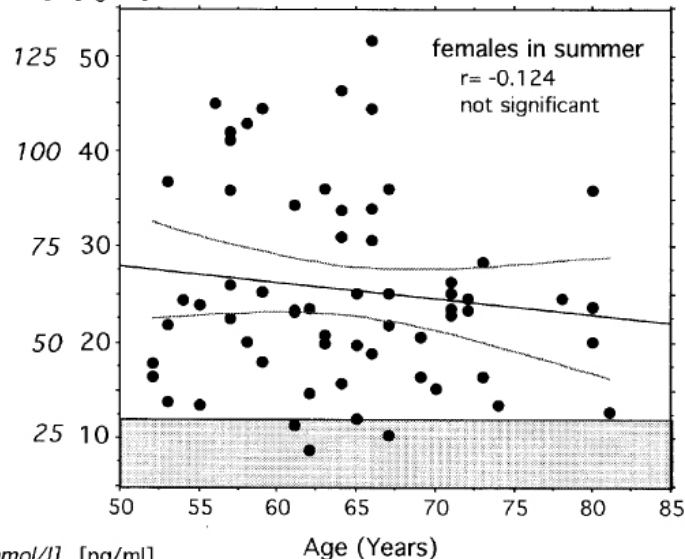
25-hydroxyvitamin D

nmol/l ng/ml

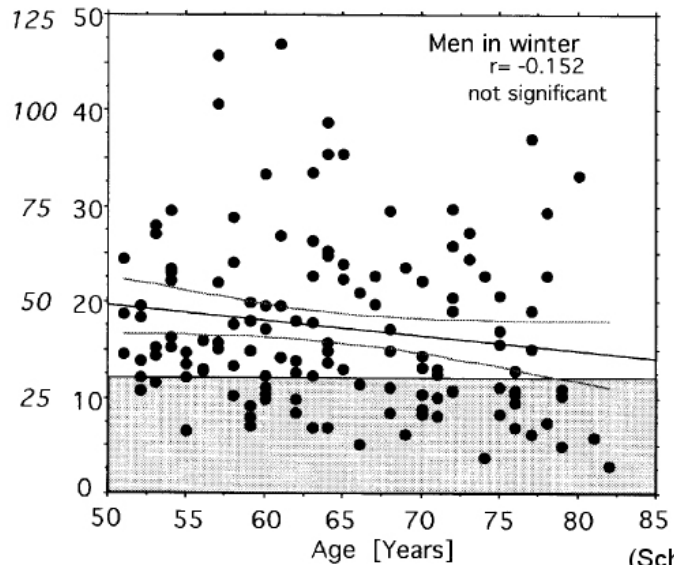

25-hydroxyvitamin D

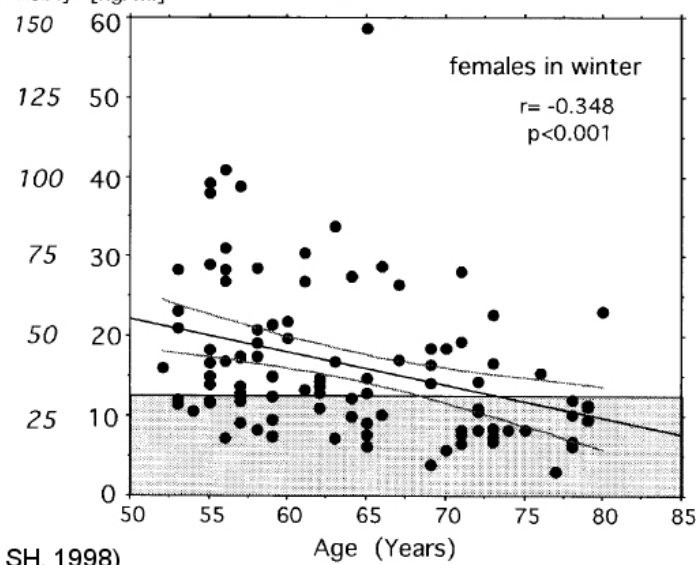
[nmol/l] [ng/ml]

nmol/l ng/ml

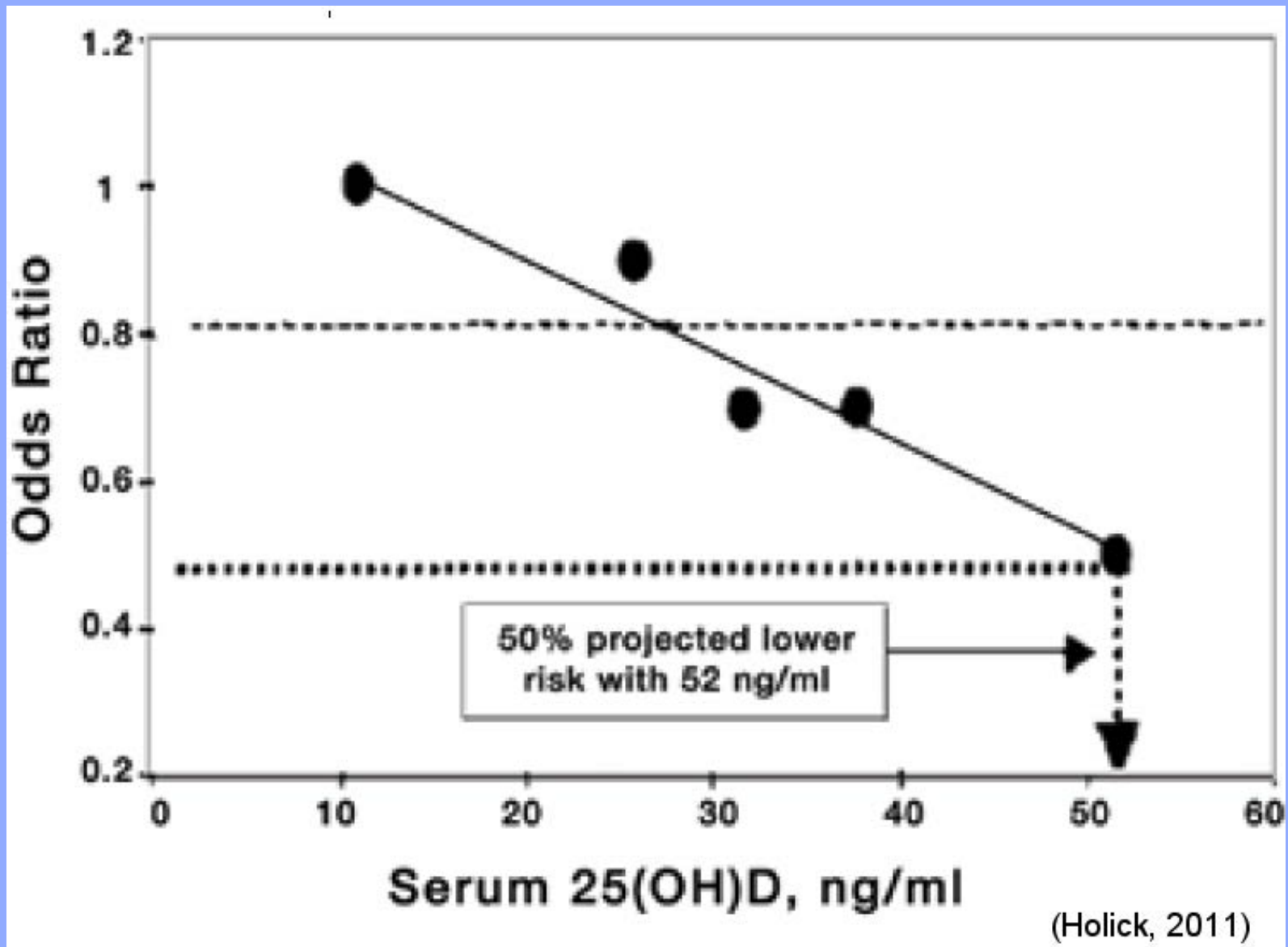

[nmol/l] [ng/ml]

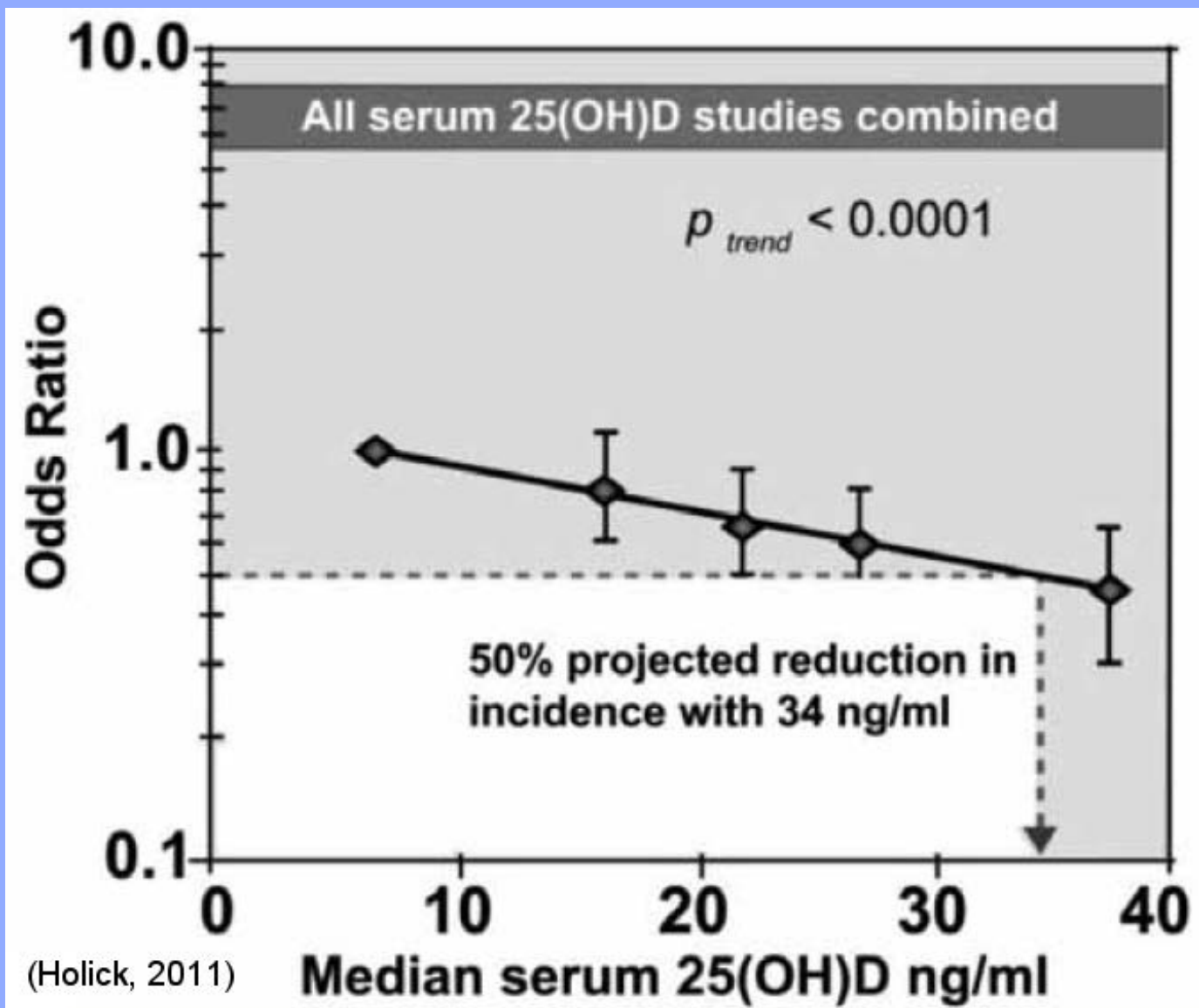

(Scharla SH, 1998)

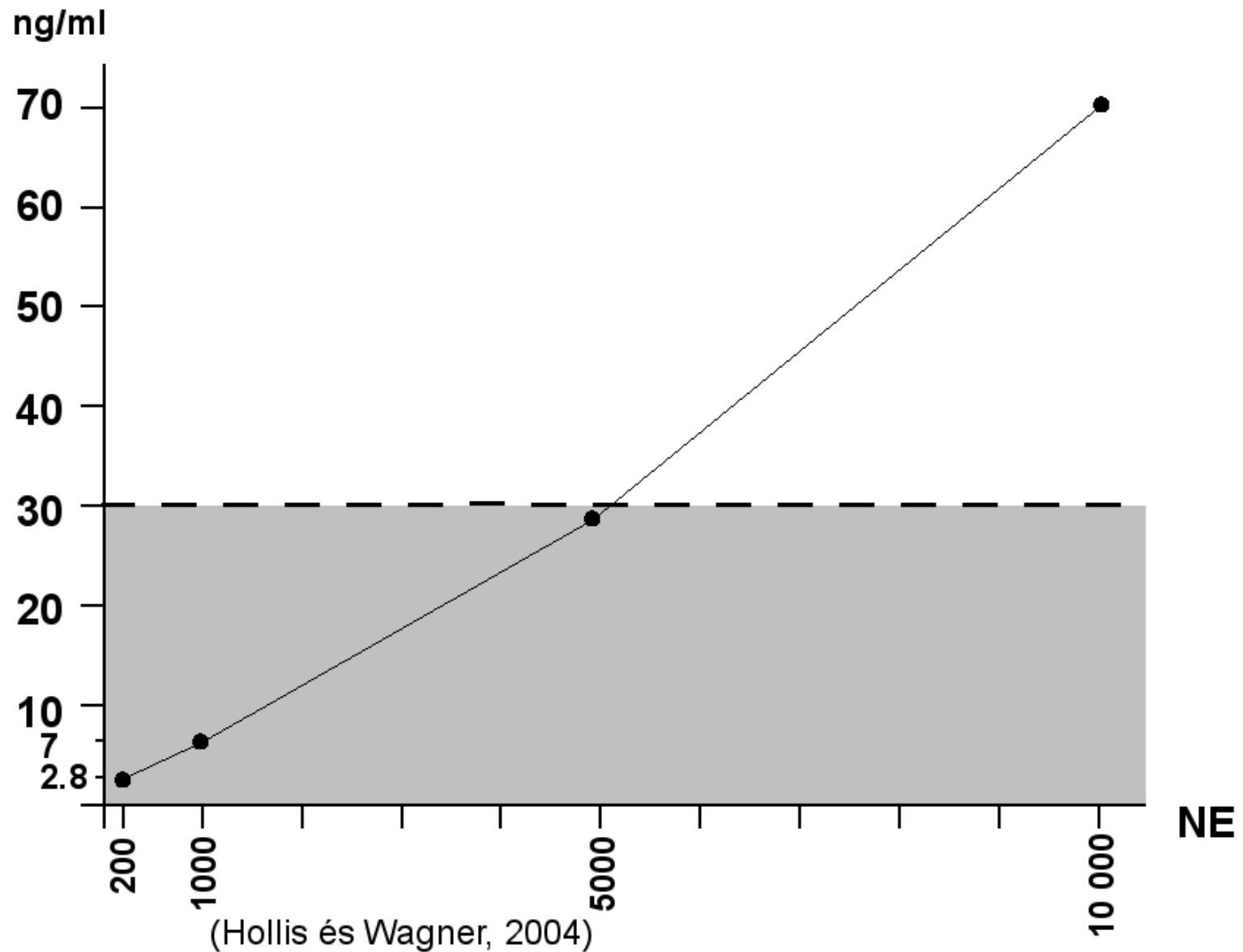
D vitamin és mellrákkockázat

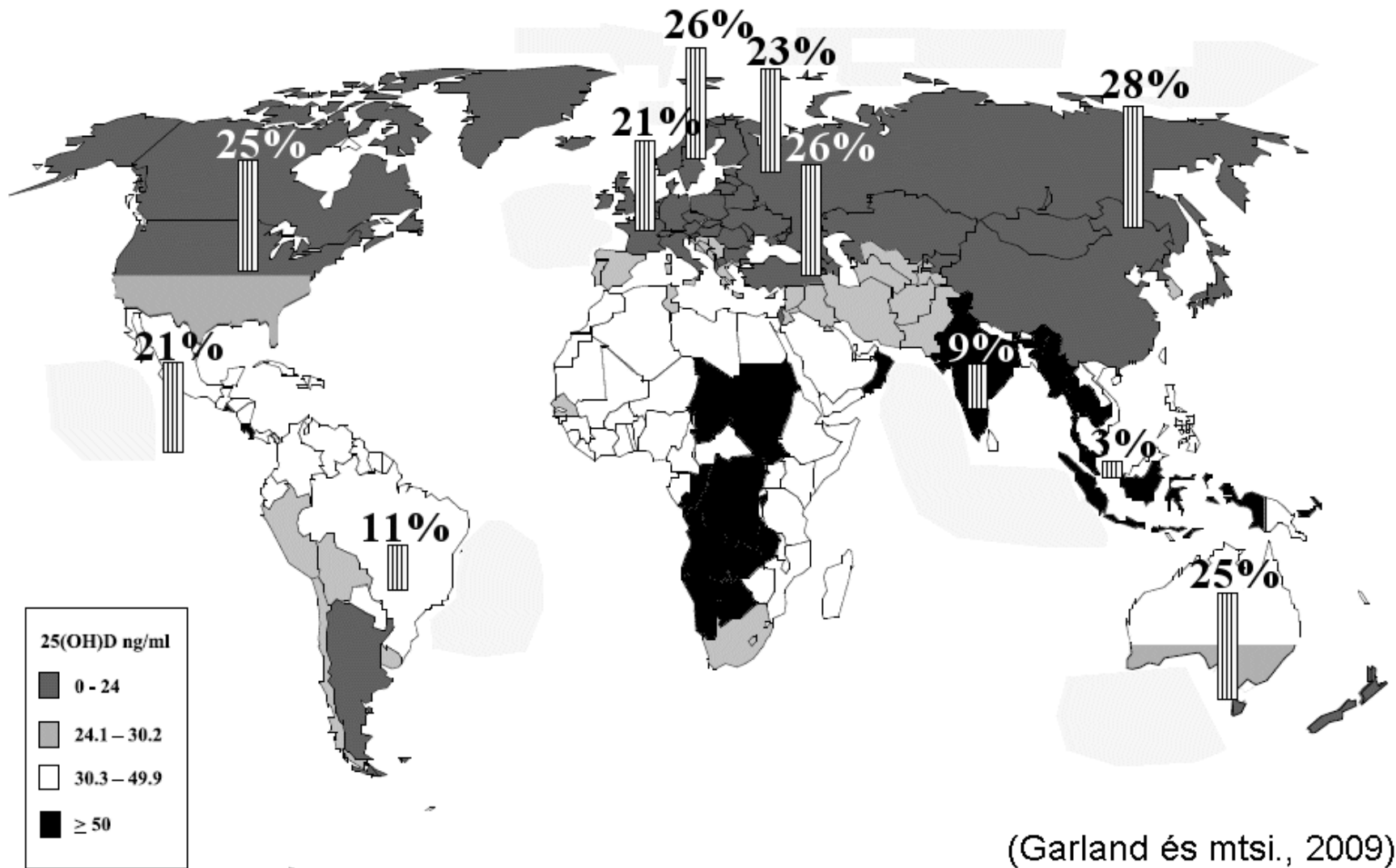
D vitamin és vastagbélrák kockázat

D vitamin bevitel és szint

2000 NE D =25%-os rákhalál csökkenés

Napi 2000 NE hatására átlagosan 25%-al csökkenne a világon a rákos halálozás (Garland és mtsi., 2009), a várható élettartam 2-3 évvel nőne meg (Grant és mtsi., 2009).

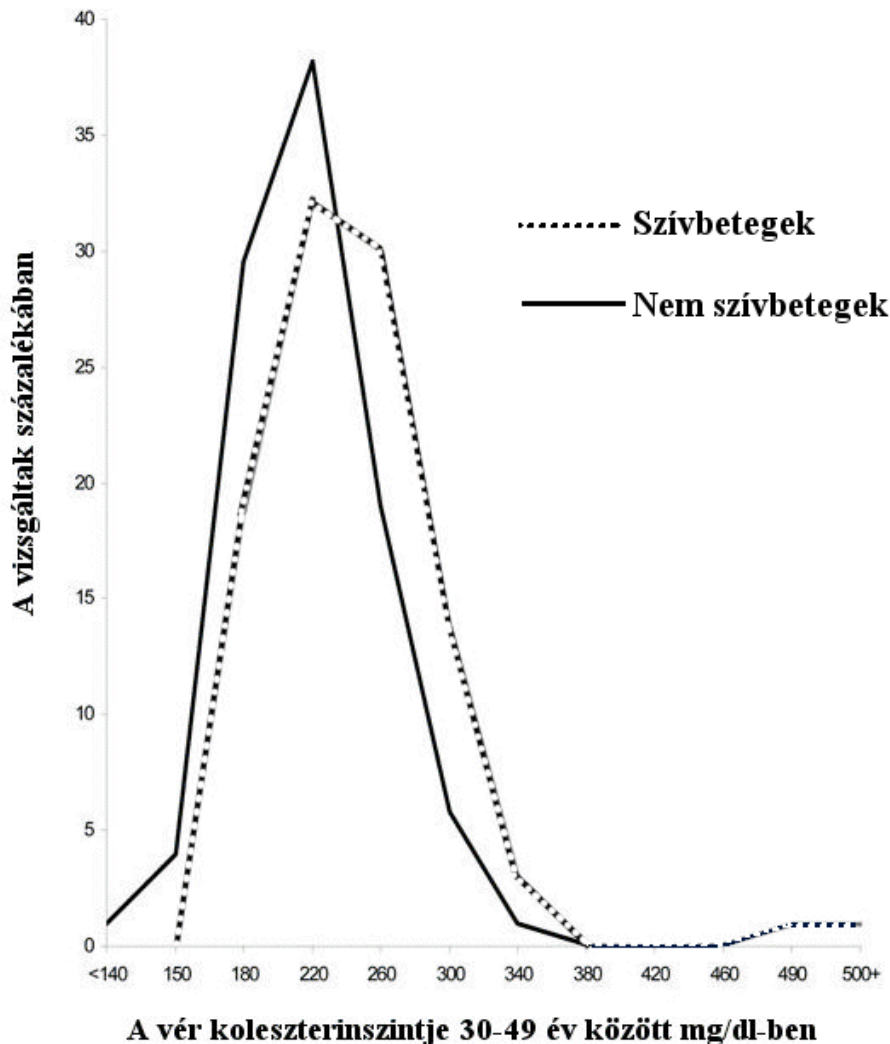
A koleszterin-blöff

Az MDOSZ honlapjáról érhető el a Táplálkozási Akadémia elnevezésű hírlevél, melynek célja: „**hogyan az újságírók számára hiteles információkat nyújtson az egészséges táplálkozásról, életmódról, valamint a legújabb tudományos kutatási eredményekről.**”

A „zsír” hírlevélben ez áll:

„**A táplálkozás-epidemiológiai adatok bizonyítják és ma már a közgondolkodásban is ismert, miszerint gyakrabban szenvednek érrelmeszesedésben azok, akiknek a vérében a koleszterin szintje magas. „**

A szív és érrendszeri halálozás nem függ össze a koleszterinszinttel

A koleszterinszint alapján nem lehet megkülönböztetni a szívbetegeket és az egészségeseket.

A Framingham vizsgálat visszatérő megállapítása, hogy a koleszterinszint ötvenéves korig kockázati faktor, 50 év felett pedig védőfaktor. (??)

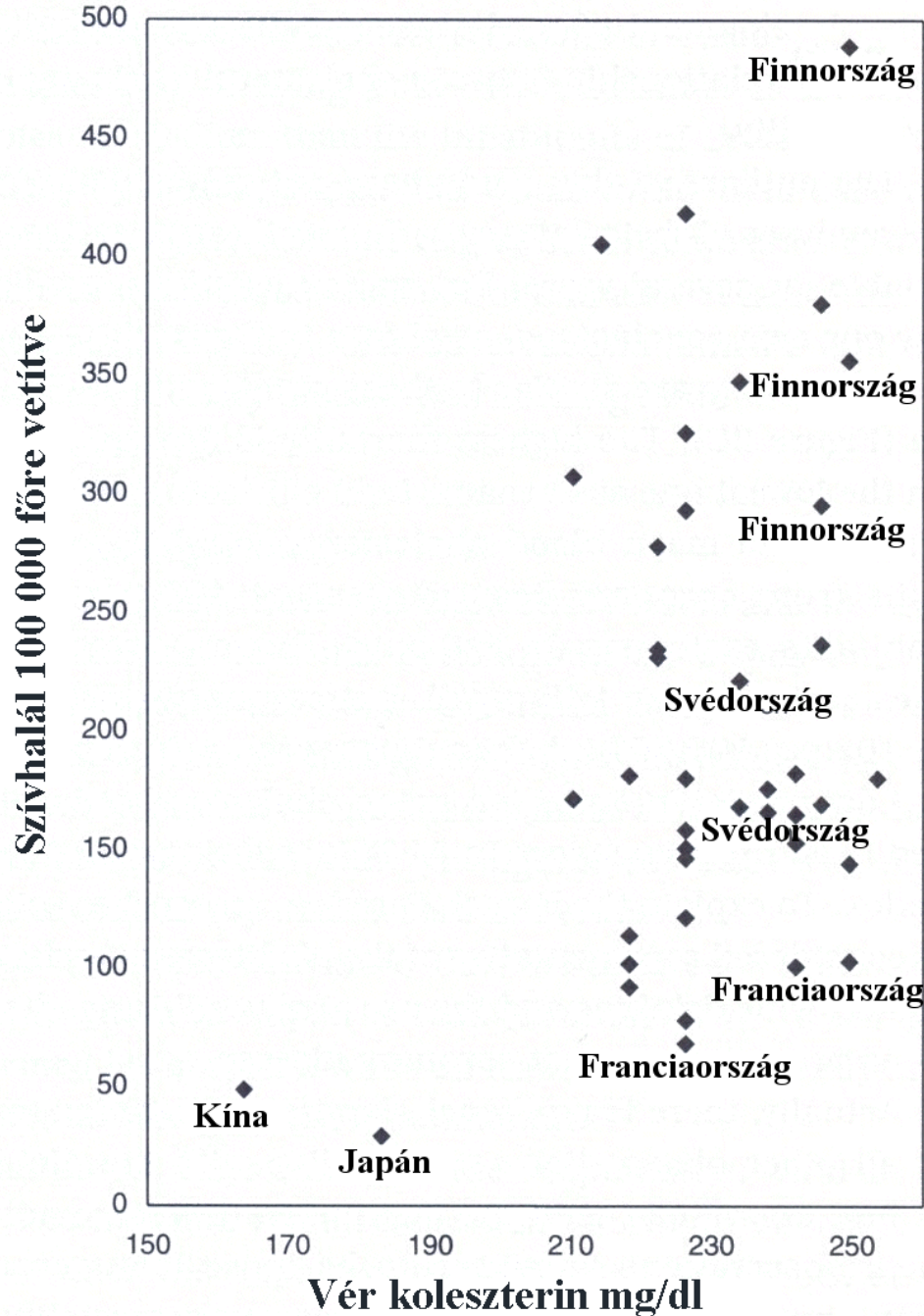
Framingham 30 éves után követés

„Nincs kapcsolat a 60 éves kori koleszterinszint és a szívhalálkozás között. ... A csökkenő koleszterinszint megnövekedett összhalálzással és megnövekedett szívhalálzással járt mind a férfiakban, mind a nőkben” (Anderson és mtsi., JAMA, 1987).

A MONICA vizsgálat

1980-tól 1990-ig tízmillió ember adatát vizsgálta 21 ország 38 területén.

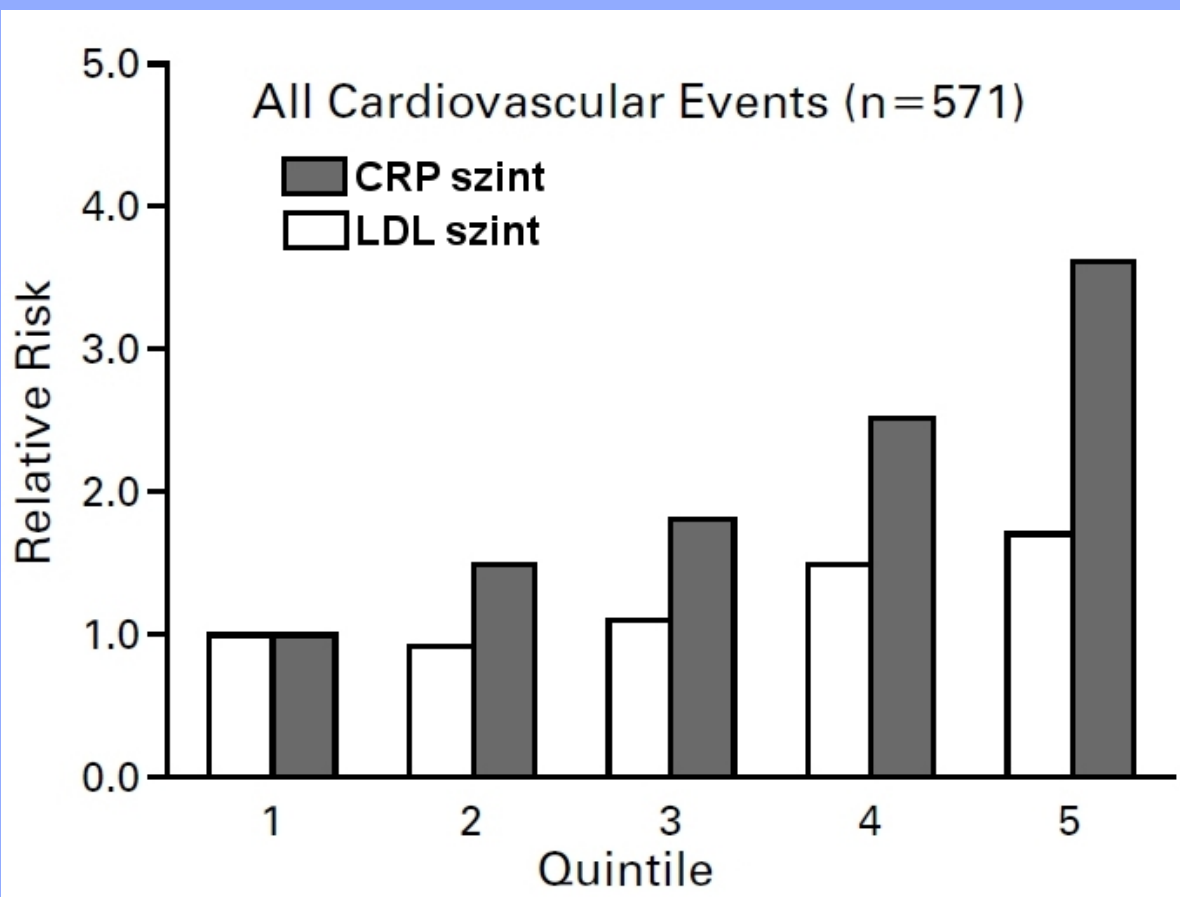
„A különböző populációk változó szívbetegség aránya egyáltalán nem mutatott kapcsolatot a standard kockázati tényezők változásaival”
(Laurance, BMJ, 1999)

HDL, LDL nem jósol be semmit

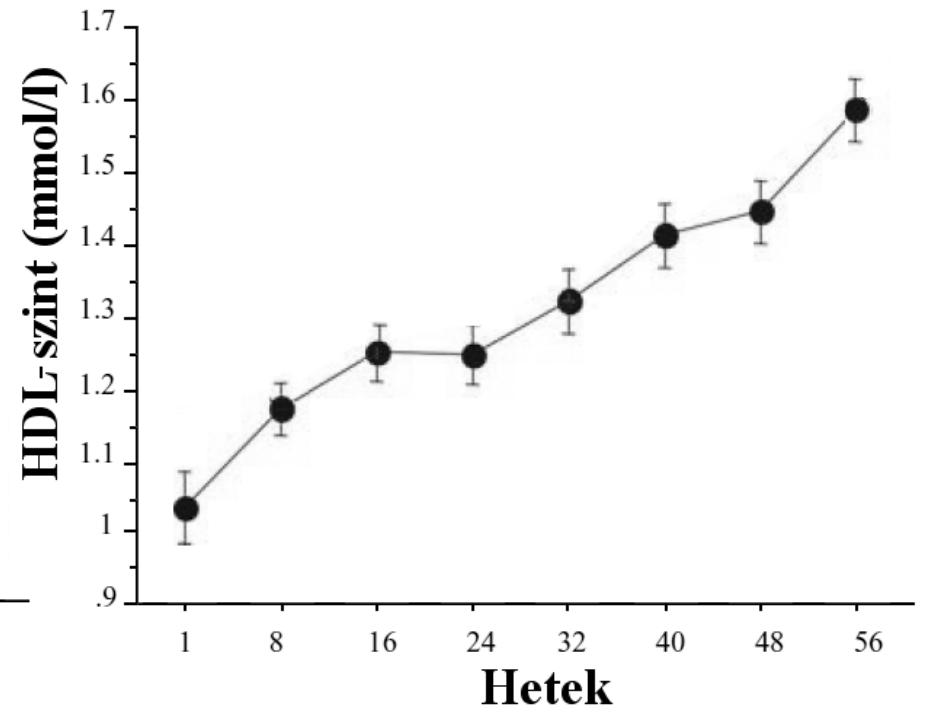
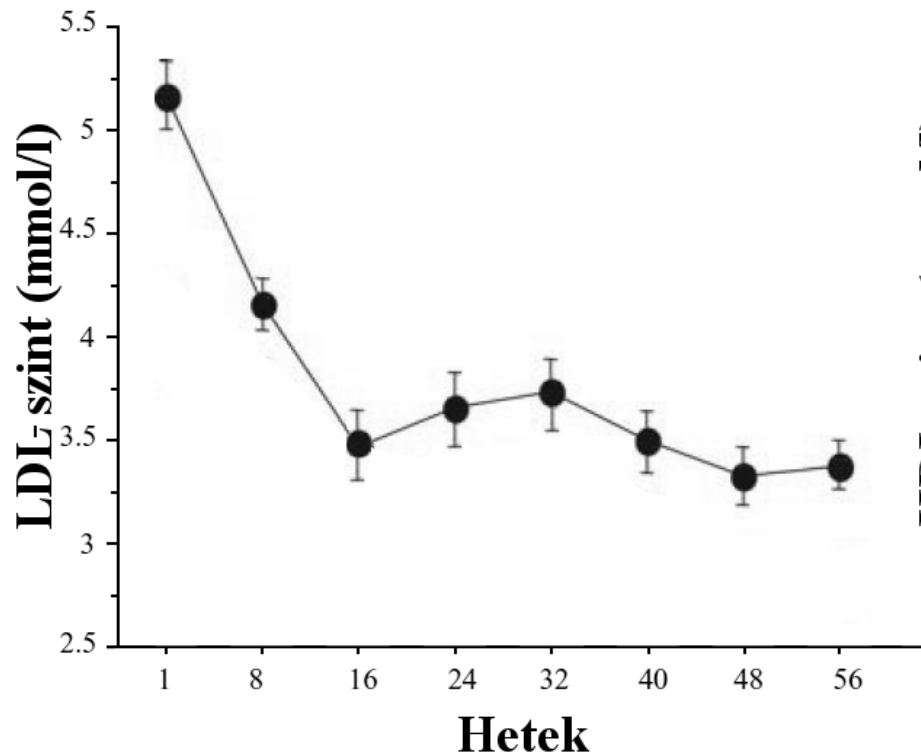
Bittner és mtsi., Am Heart J, 2000: 2763 nő adatait elemezték. a szívbeteg nők 20%-nál a HDL 60 mg/dl vagy még ennél is több volt.

Ridker és mtsi., N Engl J Med, 2002: 27 939 nő, nyolc éves követés. az infarktusok 77%-a 160 mg/dl LDL szint mellett következett be, az infarktusok 46%-a pedig a 130 mg/dl LDL szintűek közt történt.

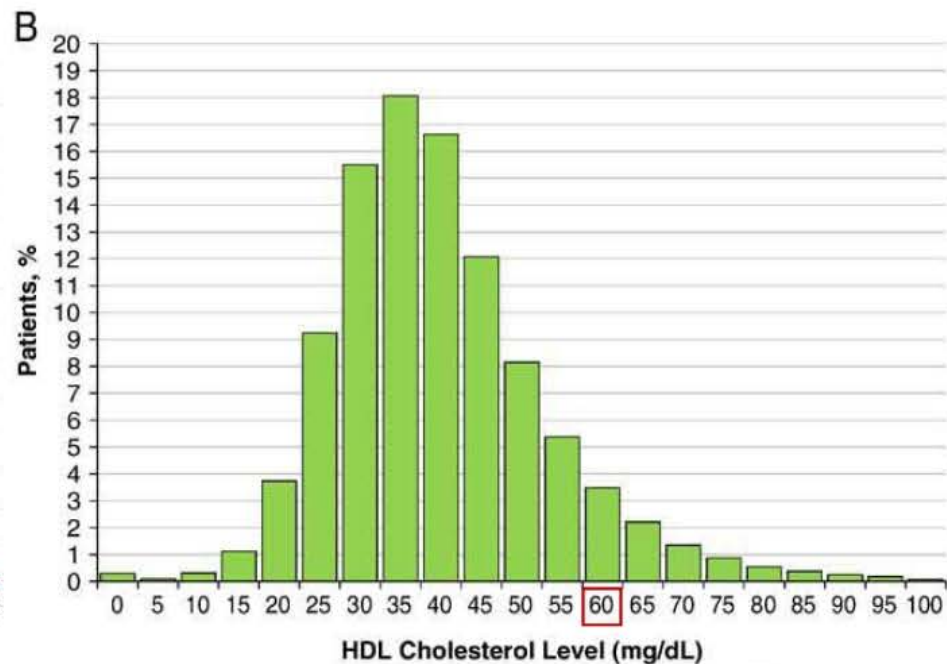
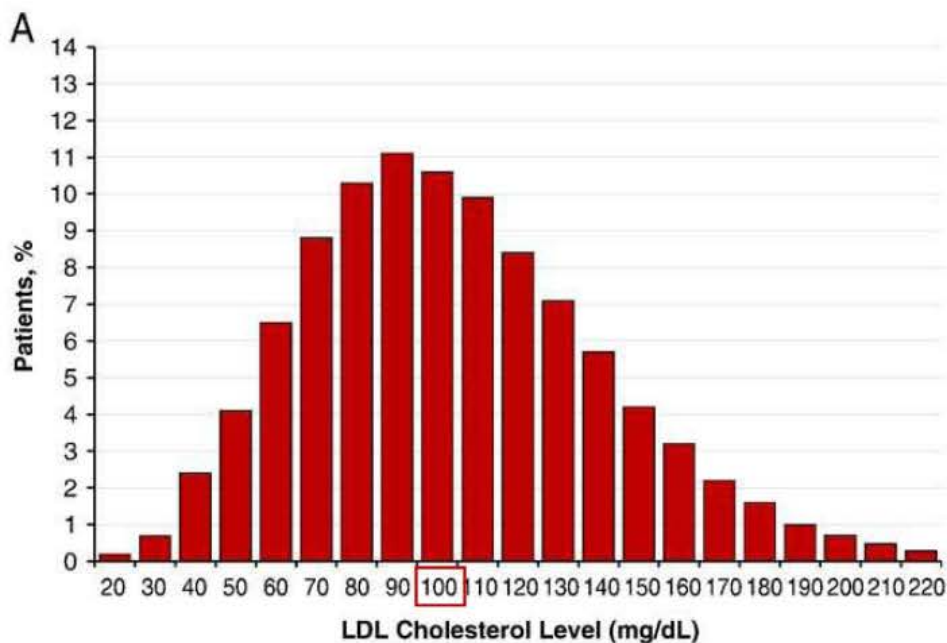
A ketogén diéta vérlipidekre gyakorolt hatása

Dashti és mtsi., 2007 : Cukorbetegeket ketogén diétára fogva, az LDL és HDL szintek a következőképpen alakultak a vizsgálat 56 hete alatt:

HDL, LDL nem jósol be semmit

Sachdeva és mtsi., 2009: **136 905** szívbetegséggel kórházba felvett beteg koleszterinszintjét elemezték

Szívbetegek közt sem az LDL sem a HDL kapcsán nem várnánk normális eloszlást!

Magas koleszterin=hosszú élet

Schatz és mtsi., 2001: Honolulu Szívvizsgálat, húsz éves követés, 3570 71-93 éves ember koleszterinszintjét követték.

Minél alacsonyabb volt valaki koleszterinszintje, annál valószínűbben halt meg. A legmagasabb koleszterinszintűeknek 40%-al nagyobb eséllyel éltek sokáig.

A koleszterinszint csökkentése nem csökkenti a szívhalálózást

Vizsgálat	Részvevők száma	Időtartam	Szívhalálózás csökkenés
MIRACL (2001)	3086	16 hét	nem szignifikáns
HPS (2003)	20 536	5 év	1.2%
PROSPER (2003)	5804	3.2	nem szignifikáns
ALLHAT (2003)	10 355	4.8	nem szignifikáns
ASCOT-LLA (2003)	19 342	3.3	nem szignifikáns
A to Z Trial (2004)	4497	6-26 hónap	nem szignifikáns
TNT (2005)	10 001	4.9 év	nem szignifikáns
4D (2005)	1255	4 év	nem szignifikáns
IDEAL (2005)	8888	4.8 év	nem szignifikáns
ASPEN (2006)	2410	4 év	nem szignifikáns**
CASHMERE (2006)	398	12 hónap	nem szignifikáns*
ILLUMINATE (2007)	15 067	12 hónap	58%-os kockázatonövekedés
CORONA (2007)	5011	33 hónap	nem szignifikáns
ENHANCE (2008)	720	24 hónap	nem szignifikáns*
AURORA (2009)	2776	3.8 év	nem szignifikáns

*karotisz szűkület megállítása volt a cél

**szívbetegség megelőzése cukorbetegéknél

Nem a zsírok okozzák a szívbetegséget

Zsír fajta fogyasztása	Szívesemény	Halálos szívesemény
összes zsír	bizonyítottan nincs kapcsolat	bizonyítottan nincs kapcsolat
transzzsírok	bizonyítottan megnövekedett kockázat	bizonyítottan megnövekedett kockázat
Telített zsírok	bizonyítottan nincs kapcsolat	bizonyítottan nincs kapcsolat
Egyszeresen telítetlen	bizonyítottan nincs kapcsolat	bizonyítottan nincs kapcsolat
Többszörösen telítetlen	bizonyítottan nincs kapcsolat	bizonyítottan védőhatású
telített zsír csökkentése	nincs hatása	nincs hatása
telítetlen /telített arány növelése	nincs hatása	nincs hatása

(Forrás: Skeaff CM, Miller J. Dietary fat and coronary heart disease: summary of evidence from prospective cohort and randomised controlled trials. Ann Nutr Metab. 2009;55(1-3):173-201.)

A finomított szénhidrátok okozzák a szívbetegséget

Jakobsen és mtsi.(2010): **53 644** embert **12 éven** át követtek. Az 5%-nyi zsír szénhidrátra cserélése a következőképpen befolyásolta a szívinfarktus kockázatot.

A szénhidrát glikémiás indexe szerinti csoportok	Szívinfarktus kockázata
Alacsony GI	0.88
Közepes GI	0.98
Magas GI	1.33

**Több helytálló információra
és
kevesebb téves ajánlásra
volna szükség.**